

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ ЗАСОБАМИ НАРОДНО-ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ

© Кузьмічова В. А., 2016
<http://orcid.org/0000-0002-4449-3199>
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.57583>

У статті розкрито необхідність створення іміджу майбутніх викладачів музичних дисциплін на традиціях української національної культури. Обґрунтовано педагогічно доцільне використання в навчальному процесі факультетів мистецтв здобутків народно-пісенної творчості, традицій та звичаїв українського народу; виховну роль популяризації народного співу, практичній участі молоді у різноманітних заходах направлених на розширення їх творчих уявлень, самовираження та самовдосконалення, які-б розвивали в молодих душах любов до рідного краю, рідні, мови, пісні, історичної традиції та формували власний імідж. Творчий потенціал традиційної української культури - є головним чинником морального та естетичного самооздоровлення, відродження духовності, національної самосвідомості молоді, стає підґрунтям формуванням іміджу студентів факультету мистецтв.

Ключові слова: імідж, творчість, народна, пісенна, мистецтв, факультет.

Кузьмичева В. А. Особенности формирования имиджа студентов факультета искусств средствами народно-песенного творчества.

В статье раскрыта необходимость создания имиджа будущих преподавателей музыкальных дисциплин на традициях украинской национальной культуры. Обосновано: педагогически целесообразное использование в учебном процессе факультетов искусств достижений народно-песенного творчества, традиций и обычаев украинского народа; воспитательную роль популяризации народного пения, практического участия молодежи в различных мероприятиях, направленных на расширение их творческих представлений, самовыражения и самосовершенствования, которые бы развивали в молодых душах любовь к родному краю, родственникам, языку, песне, исторической традиции и формировали собственный имидж. Творческий потенциал традиционной украинской культуры - является главным фактором нравственного и эстетического самооздоровления, возрождение духовности, национального самосознания молодежи, становится основой формирования имиджа студентов факультета искусств.

Ключевые слова: *імідж, творчество, народная, песенная, искусств, факультет.*

Kuzmichyova V. A. Peculiarities of forming the image of the students of the faculty of arts means folk music.

The article shows the need to create the image of future teachers of musical disciplines on the traditions of Ukrainian national culture. Reasonably: pedagogically expedient use in the educational process of the faculty of arts of the achievements of folk music, traditions and customs of the Ukrainian people; the educational role of folk singing, practical youth participation in various activities aimed at broadening their creative ideas, self-expression and self-improvement that would develop in young minds a love for the native land, relatives, language, songs and historical traditions and formed their own image. The creative potential of traditional Ukrainian culture - is the main factor of moral and aesthetic self-improvement, revival of spirituality, national consciousness of the youth, becomes the basis of image formation of the students of the faculty of arts..

Key words: *image, creativity, folk, song, arts faculty.*

Постановка проблеми. На сьогоднішній день стан розвитку вищої педагогічної освіти, зокрема мистецької, знаходиться у постійному пошуку нових засобів та шляхів щодо становлення й розвитку активної творчої особистості, її постійного вдосконалення «внутрішнього-Я», що є основою для створення професійного іміджу студентів факультету мистецтв-майбутніх викладачів музичного мистецтва. Сучасна педагогічна наука особливої уваги приділяє питанням самоосвіти, самовдосконаленню та самовизначенню особистості, покладаючись усе більше на бажання молоді створити себе через свою професію. Уявне створення студентами образу майбутньої педагогічної діяльності, може стати рушійною силою направленою на цілеспрямоване формування іміджу як одного з важливих якостей сучасного викладача.

Збереження, дбайливе ставлення та популяризація національної народно-пісенної творчості, на сучасному етапі становлення вищої школи набуває на наш погляд особливого значення. Це пов'язане насамперед з могутнім духовним та творчим потенціалом традиційної української культури, яка є головним чинником у відродженні національної самосвідомості студентської молоді. Проблема музичної освіти та створення іміджу на традиціях української національної культури, завжди мала місце та була актуальною у педагогічній науці, розглядалася як невід'ємна складова фахової підготовки студентів факультету мистецтв.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання виховання молоді засобами національного музичного мистецтва завжди займали особливе місце в наукових та педагогічних дослідженнях видатних українських, фольклористів, композиторів, педагогів: М. Грінченко, В.Гошовського, Ф. Колесси, В. Сухомлинського, О. Кошиця, М. Леонтовича, І. Ляшенко, Д. Ревуцького та ін.

Вивчення та аналіз різних джерел показує, що теоретичні та методичні основи педагогічної підготовки фахівців мистецьких спеціальностей розкрито в працях сучасних українських науковців та дослідників: Г. Васяновича, Л. Дзядевич, І. Зязюна, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалки, О. Рудницької, Б. Юсова та ін. Збирачами народної пісні займались відомі діячі вітчизняної культури: Б. Грінченко, В. Гнатюк, М. Драгоманов, І. Нечуй-Левицький, І. Рудченко, М. Сумцов, М. Садовський, І. Франко Д. Яворницький, П. Житецький та інші.

Мета статті – полягає у розкритті впливу народно-пісенної творчості на формування іміджу студентів факультетів мистецтв.

Виклад основного матеріалу дослідження. Видатні українські педагогіки В.Сухомлинський та А.Макаренко надавали відповідному образу вчителя особливого значення. Перш за все – це естетична складова, оскільки вихованці шкіл мали фантазувати, рівнятись та підтягуватись до молодих та красивих педагогів з багатим внутрішнім світом. Значну увагу в своїх працях вони приділяли внутрішній культурі вчителя, етиці поведінки та спілкування з учнями. На думку педагогів продуктивність діяльності викладача значною мірою залежить від його професійної та педагогічної спрямованості – ціннісних орієнтацій, потреб, переконань, інтересів, дбайливого ставлення до традиційної культури та духовного досвіду своєї нації. Так В. Сухомлинський узагальнив вимоги до моделі особистості вчителя та сформував сто порад учителю школи. Ним було розроблено поняття «хороший вчитель» - людина, що всією душею любить дітей та з радістю спілкується з ними, вміє товаришувати та вірить, що кожна дитина здатна стати хорошою людиною, бере близько до серця їх радощі та біди[2;5] .

У зв'язку зі змінами соціально-економічних та психологічних умов функціонування, головними критеріями професіоналізму майбутнього викладача музичних дисциплін постають: інноваційність мислення, здатність здійснювати сприятливе враження та викликати симпатію, комунікативна

компетентність, позитивний вплив на оточення, створення обстановки довіри та психологічного комфорту. Отже, імідж педагога набуває властивостей які здатні забезпечити високий рівень престижу та успішності системи національної вищої освіти в цілому, а також педагогічного навчального закладу зокрема. Це, викликає необхідність цілеспрямованої професійної підготовки студентів факультету мистецтв до створення власного ефективного іміджу[4].

Формування особистості має бути вільним без будь-якого примусу, а це може дати українська народна музика, особливостями якої є природня простота, доступність та музичність мови, що спонукає студентів факультетів мистецтв до творчих дій, розвиває музичні здібності та дає можливість формувати особистісні якості створюючи власний імідж.

Вважаємо педагогічно доцільним використання в навчальному процесі факультетів мистецтв здобутків народно-пісенної творчості, традицій та звичаїв українського народу, які-б розвивали в молодих душах любов до рідного краю, рідні, мови, пісні та історичної традиції і при цьому співчуття людському горю і усвідомлення краси природи. Такий підхід сприяє поліпшенню особистісних якостей педагога: відкритість, щирість, ерудиція, артистизм, мистецтво спілкування та змінить позитивне ставлення учнів як до викладача так і до його предмету. Дуже важливо, щоб викладачі вибирали такі форми і методи, які б будили та розвивали в молодих душах любов до всього рідного, доброго і прекрасного: до краю, мови, пісні та історичної традиції, рідні і при цьому мали співчуття людському горю і усвідомлення краси природи[3].

Вивчення народно-пісенної творчості дає можливість студентам знайомитися з різними видами народного мистецтва: народна хореографія, інструментальна музика, усна народна творчість, народний костюм тощо. Ці знання формують у майбутнього викладача музичного мистецтва глибоке розуміння сутності народного мистецтва, забезпечують зростання їхнього культурного рівня відповідно до професійного становлення. Саме через зв'язок людини з народним мистецтвом, відбувається поріднення з національною культурою.

На наш погляд, успішне формування іміджу студентів факультету мистецтв засобами народно-пісенної творчості полягає у: впровадженні в навчальний процес інтегрованої програми, зміст якої має виховну

спрямованість на збереження народних традицій та звичаїв, популяризації народного співу; практичній участі молоді у різноманітних заходах, направлених на розширення їх творчих уявлень, самовираження та самовдосконалення; наявності в майбутніх викладачів музичного мистецтва позитивної мотивації[1].

Вивчаючи основи народної - пісенної творчості, студенти факультетів мистецтв засвоюють столітню традицію народно-пісенного виконавства, збагачуються професійно, розширюють можливості виховувати почуття патріотизму до Батьківщини оскільки саме у співі втілені одвічні цінності культурного та морального плану накопиченого віковими традиціями та звичаями українського народу.

Підкреслимо, ентузіазм майбутніх викладачів музичного мистецтва повинен бути невід'ємною складовою іміджу. Їх енергетика повинна запалювати учнів, мати місце присутність невичерпного прагнення ділитися накопиченим творчим досвідом і знаннями, своїм ставленням до окремих творів і захопленістю музикою в цілому. Варто організовувати свій час так, щоб іти в ногу з життям, і при цьому неухильно підтримувати досить високий рівень володіння голосом та інструментом. Адже ніякі яскраві слова про те, наскільки чудове музичне мистецтво не дадуть очікуваного результату, якщо сам викладач не може ні виразно заспівати, ні зіграти хоча б епізоди із запропонованих учням творів.

Зазначимо, імідж майбутнього викладача прямо залежить від іміджу того навчального закладу, у якому він навчається. Завдяки тісному спілкуванню педагогів та студентів мистецьких спеціальностей налагоджується взаємодія з навчальними закладами. Варіантами такої взаємодії можуть слугувати різні форми роботи, а саме: проведення різноманітних конкурсів з виконання української народної пісні серед музичних факультетів, тематичних концертів в навчальних закладах викладачів та студентів. Такий підхід до навчально-виховного процесу сприятиме підвищення кваліфікації та іміджу викладачів відповідних музичних дисциплін, на факультетах мистецтв.

Висновок. Студенти факультету мистецтв – особлива ланка нашого суспільства, яка в перспективі виховуватиме підростаюче покоління, впливатиме на формування особистості свідомих громадян держави, оскільки саме через зв'язок людини з народним мистецтвом, відбувається поріднення з

національною культурою. Збереження та популяризація українського народного співу в сучасних умовах набувають особливого значення. Це пов'язано насамперед з могутнім духовним та творчим потенціалом традиційної української культури, яка є головним чинником морального та естетичного самооздоровлення, проявом ментальності відродження духовності, національної самосвідомості народу, стає підґрунтям розвитку професійного мистецтва. Усвідомлення студентами факультету мистецтв необхідності поглибленого вивчення народно-пісенної творчості, яка нині відкривається новими гранями, а також у зверненні до неї як до невичерпної духовної скарбниці навчальної та виховної роботи в позаурочний час для успішного виконання педагогічних функцій, дозволить підвищити загальний рівень музично-естетичної культури, розкрити творчу індивідуальність, сформувати потребу до самоосвіти, самоствердження та створити власний імідж.

Література

1. Дзядевич Ю. В. Формування іміджу студентів мистецьких спеціальностей як психолого-педагогічна проблема / Ю. В. Дзядевич // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах : [зб. наук. пр. / редкол. : Т. І. Сущенко та ін.]. – Запоріжжя. – 2010. – Вип. 8 (61). – С. 114 – 119.
2. Перельгина Е. Б. Психология имиджа : учеб. пособ. для студ. / Е. Б. Перельгина. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 224 с.
3. Розвиток естетичної культури студентів музично-педагогічних факультетів засобами української музики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. Побережна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2001. – 19 с.
4. Формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх викладачів вищої школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / В. Ісаченко ; Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – О., 2004. – 23 с.
5. Шакуров Р. Х. Директор школы и микроклимат учительского коллектива / Р. Х. Шакуров. – М. : Знание, 1999. – 189 с.